

Olimpiyat Oyunlarına Katılan Profesyonel Sporcuların Olimpiyat Kavramına Yönelik Metaforik Algıları

Metaphorical Perceptions of Professional Athletes Participating in The Olympic Games Towards the Olympic Concept

*Hande Yazıcıoğlu Çalıřan¹, Aylin Özge Pekel²

¹ Aksaray Üniversitesi, Spor ve Sağlık Alanında İhtisaslaşma Koordinatörlüğü, handeeyazicioglu@gmail.com, 0000-0002-6100-9880

² Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, aylinozgesarac@gazi.edu.tr, 0000-0001-7552-4106

ÖZET

Olimpiyat Oyunları, sporcular için sadece en yüksek başarıya ulaşma hedefi değil, aynı zamanda yıllar süren fedakârlık, azim ve özverinin karşılığını alabilecekleri, küresel arenada ülkelerini gururla temsil etme fırsatı sunan en prestijli platformdur. Bu bağlamda araştırmada, olimpiyat oyunlarına katılan sporcuların olimpiyat oyunları kavramına yönelik metaforik algılarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmaya, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup ülkemizi olimpiyatlarda temsil etmeye hak kazanmış 12 kadın 14 Erkek sporcu katılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Verilerin elde edilmesinde, sporculardan "Olimpiyat gibidir/benzer; çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; araştırmaya katılan profesyonel sporcuların "olimpiyat" kavramına yönelik oluşturdukları metaforların sırasıyla "hedef koyma unsuru", "mücadele unsuru" ve "kazanım unsuru olma" temaları altında toplandığı belirlenmiştir. Sporcuların Olimpiyatları hedef, mücadele ve kazanım unsurları olarak algılamaları, onların motivasyonel süreçlerini ve sporun bireysel gelişim üzerindeki etkilerini anlamamıza yardımcı olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Olimpiyat Oyunları, sporcu, metafor, algı, nitel araştırma.

ABSTRACT

The Olympic Games are not only the goal of achieving the highest success for athletes, but also the most prestigious platform where they can be rewarded for years of sacrifice, perseverance and dedication, offering the opportunity to proudly represent their country in the global arena. In this context, this study aims to examine the metaphorical perceptions of athletes participating in the Olympic Games towards the concept of the Olympic Games. The participants of the study were 12 female and 14 male athletes who are citizens of the Republic of Turkey and who were entitled to represent our country in the Olympics. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the study. In obtaining the data, the athletes were asked to complete the sentence "Olympics is like/similar; because.....". Content analysis technique was used to analyze the data. According to the findings obtained; it was determined that the metaphors created by the professional athletes participating in the study for the concept of "Olympics" were gathered under the themes of "setting a goal", "struggle" and "being an element of achievement" respectively. The athletes' perception of the Olympics as a goal, struggle and gain elements helped us to understand their motivational processes and the effects of sports on individual development.

Keywords: Olympic Games, athlete, metaphor, perception, qualitative research

Citation: Yazıcıoğlu Çalışan, H., & Pekel, A.Ö. (2024). Olimpiyat Oyunlarına Katılan Profesyonel Sporcuların Olimpiyat Kavramına Yönelik Metaforik Algıları. *Herkes için Spor ve Rekreasyon Dergisi*, 6(4), 474-478.

Gönderme Tarihi/Received Date:
20.09.2024.

Kabul Tarihi/Accepted Date:
10.12.2024

Yayımlanma Tarihi/Published Online:
30.12.2024.

<https://doi.org/10.56639/jsar.1553403>

*Corresponding author:
handeeyazicioglu@gmail.com

GİRİŐ

Olimpiyat oyunları; dil, din, ırk ayrımı olmadan farklı ülkelerden sporcuları bir araya getirerek dünyaya kendini kanıtlamış, herkes tarafından kabul görmüş, en saygın sportif branşları içine alarak yarışmaların organizasyonuna ev sahipliği yapan spor organizasyonudur. Bütün insanlığa spor yoluyla anlatılan, kardeşlik ile barış felsefesinin yoğunlaştığı, dünyadaki ülkelerin dört yıl içerisinde bir kez bir araya geldiği bir eşi olmayan organizasyon olimpiyat oyunlarıdır. Aynı zamanda Olimpiyat Oyunları dünyanın her noktasındaki sayısız spor seyircisi için heyecanla beklenen bir kültürel etkinlik ve spor şölenidir.

Olimpiyat Oyunları, bireyi odağa alarak dünya genelinde barışı, dostluğu ve adaleti sağlama amacına ulaşma çabasıyla, karşılaştığı zorluklar, beklenmedik olaylar ve içindeki öngörülemeyen çatışmalarla birlikte, günümüzde de en değerli uluslararası organizasyonlardan biri olmaya devam etmektedir. Spor ve sağlıklı yaşamı ön plana çıkaran bu oyunlar, aynı zamanda siyasi, kültürel ve ekonomik unsurları da içermesi nedeniyle ülkeler arasında ev sahipliği yapma konusunda bir rekabet oluşturan çok boyutlu bir toplumsal etkinlik haline gelmiştir (TMOK, 1988).

Olimpiyat Oyunlarını diğer uluslararası müsabakalardan ayıran en temel özellik ise, özünde ülkelerin değil, en üst seviyedeki atletlerin birincilik için mücadele ettiği bir platform olmasıdır (IOC, 2004). Bundan dolayı olimpiyat oyunları dünyadaki bütün sporcuların bir spor branşından elde edebileceği en büyük başarı merdiveni olarak görülmektedir. Tüm sporcular birçok farklı anlam taşısı da Modern Olimpiyatların kurucusu Baron Pierre De Coubertin sporu; "istekli bir şekilde, arzulayarak, kurallara harfiyen uyarak, olası riskleri de göz önünde bulundurarak ve her zaman ilerlemek üzere yapılan çalışmalar" olarak tanımlamıştır (Mandell, 1976). Bu çalışmalar için; cesaret, irade, sebat, soğukkanlılık, dayanıklılık ve ahlaki geliştirdiğini de belirtmiştir. Bu başarıdan daha üst bir başarı olmadığından dolayı herhangi bir spor branşıyla ilgilenen bir sporcunun en büyük hedefi "Olimpiyat Şampiyonluğu" dur.

Bir sporcunun olimpiyatlarda yarışmasının bile çok değerli olduğu süreçte, olimpiyat oyunlarında bırakın şampiyon olmayı derece yapmak bile paha biçilemez bir algı olarak karşımıza çıkar. Her olimpiyat sporcusunun algısı kendi spor dalıyla ilişkili olmakla birlikte daha önceki deneyimlerine göre şekillenmektedir. Bu algı, sporcuların kendilerine olan güvenlerini, genel olarak spor yapma isteklerini ve motivasyonlarını şekillendirebilir (Yanar,

Kırandı, Can, 2017). Dünya genelinde en yetenekli sporcuların bir araya gelerek, rekabetin üst düzeyde olduğu, uluslararası arenada kendilerini kanıtlama fırsatı buldukları bu platformda birçok yorucu süreçten geçen ve ülkesini temsil etme hakkı kazanan sporcular için Olimpiyat kavram algısı önem teşkil etmektedir.

Algı, duyu verilerinin örgütlenip değerlendirilerek çevremizdeki olay ve nesnelere anlam verme süreci olarak tanımlanır (Cüceloğlu, 2008). Geçmiş öğrenme ile deneyimler algı üzerinde kilit önem teşkil etmektedir (Cüceloğlu, 2008). Bireylerin bir konu hakkında algılarını öğrenmek için metaforlar iyi bir araçtır. Çünkü metaforlar bir bireyin bir kavramı veya bir olguyu algıladığı şekilde, benzetmeler yaparak ortaya koyar (Aydın, 2011). Aynı zamanda metafor bir kavramı anlatmak için farklı kavramlardan yararlanarak, anlatımı kuvvetlendirerek, dili zenginleştirip, düşünceleri de dilsel eylemlere etkili şekilde değiştirmek için kullanılan yapılara denir. Metafor, bilişsel anlamda güçlü bir örnektir (Makaracı vd., 2024). Çünkü metafor aracılığıyla, benzeşmeyen iki olgu arasında ilişki kurulduktan sonra, bir zihinsel sema, farklı bir zihinsel sema üzerine yansıtılmaktadır. Böylece metaforlar, bir kişinin zihninde belli kavrayış yapısından farklı anlayış yapısına ilerlemesini sağlamaktadır (Saban, 2008). Martinez, Saulea ve Huber'e (2001) göre metafor biçimlerin konuşmasının dışında zihnin önemli bir sistemini oluşturur. Bu şekilde, benzer terimler başka kelimelerle ifade edilerek parçalar arasında uyum sağlanmakta ve algıda seçicilik oluşturulmaktadır (Marshall, 2010). Farklı içeriklerde yapılan çalışmalar metafor, düşünme biçimi, dil ve bilimin üzerinde olduğu kadar, bireylerin yaşamlarının her alanında kendilerini ifade edişlerin de biçimlendirici etki yarattığını göstermiştir (Asaman, 2013). Metaforlar fikirleri yansıtarak şekil vermekte ve sonucunda insan davranışlarında etkisi olarak onlara yön verir (Strenski, 1989).

Alanyazın incelendiğinde; milli sporcuların kendi branş kavramlarına yönelik metaforik algılarının ortaya konulduğu farklı araştırmalara rastlanılmaktadır (Ayyıldız, 2016; Pekel, Kırkoğlu & İğdir, 2023; Dursun Karakaya ve Salici, 2016; Koç, Murathan, Yetiş ve Murathan, 2015; Önal, Taş, Filiz ve Hergüner, 2023; Pekel, Soy, Kırkoğlu ve Pekel, 2023; Pekel, Yazıcıoğlu ve İlhan, 2019; Sözen ve Korur, 2019; Şirin, Bektaş, Karaman ve Aytan Korucu, 2012; Tok, 2018). Fakat her sporcunun istediği fakat alanında en iyilerinin ülkesini olimpiyatlarda temsil etme şansı bulunduğu olimpiyat oyunları olgusuna yönelik sporcuların algılarını inceleyen bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı; olimpiyat oyunlarına katılan sporcuların olimpiyat oyunları kavramına yönelik metaforik algılarının incelenmesidir. Araştırmanın bu yönüyle literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli: Araştırma grubu seçiminde kolay ulaşılabilir durum örnekleme tercih edilmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme, araştırma ekibinin erişilmesi kolay olan durumu seçmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Anlaşılmayan konuları derinlemesine incelemek için uygun bir yöntem olarak, olgu bilimi kullanılmaktadır. Metaforlar ise olguları sade ve yalın bir şekilde tanımlayarak gerçeği daha iyi anlamamıza yardımcı olmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Araştırma Grubu: Çalışma grubunu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup ülkemizi olimpiyatlarda temsil etmeye hak kazanmış yaşları 24-50 arasında ve millilik süreleri 9-24 yıl olan 12 kadın 14 Erkek (atıcılık, atletizm, eskrim, modern pentatlon, goalball, jimnastik, boks, güreş, judo, halter) branşında milli olan sporcular oluşturmaktadır.

Verilerin Elde Edilmesi: Araştırmada verilerin toplanması için üç bölümden oluşan form kullanılmıştır. İlk bölümde katılımcıların demografik bilgilerini içeren sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise olimpik sporculara metafor kavramı ile ilgili bilgilendirici bir metin verilmiştir. Son bölümde ise Sporculara "Olimpiyat" kavramı hakkında metafor üretmeleri için "Olimpiyat"..... benzer/gibidir; çünkü....." şeklinde yarı yapılandırılmış bir cümlelerin tamamlanması istenmiştir. Şimşek ve Yıldırım (2016), metaforların tek başına betimsel gücünün yeterli olmayabileceğini belirtmişlerdir. Bu nedenle, metaforların etkisini anlamak için "çünkü" sorusunun da sorulması gerektiğini vurgulamışlardır. Metaforların gerçek anlamını ve dayanaklarını bu tür sorulara yanıtlar arayarak açıklamak mümkündür. Bu bağlamda, sporculardan üretmiş oldukları metaforlar çerçevesinde olimpiyat kavramının ne anlama geldiğini açıklamaları istenmiştir. Böylece, oluşturulan metaforların temel dayanakları ortaya konarak, elde edilen yargıların desteklenmesi amaçlanmıştır.

Verilerin Analizi: Elde edilen metaforlar, daha sonra tümevarımsal bir yöntemle içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizinin temel amacı, toplanan verileri açıklayabilecek ilişkileri ortaya koymaktır. Bunun için toplanan veriler öncelikle kavramsallaştırılmış, sonrasında ise bu kavramlar mantıklı bir şekilde düzenlenerek verileri açıklayan durumlar temalaştırılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Olimpiyata katılmaya hak kazanan sporcuların geliştirdiği metaforların analizi ve yorumlanması sürecinde şu adımlar izlenmiştir:

1.Kodlama ve Ayıklama Aşaması: İlk olarak veriler dijital ortama aktarılmıştır. Bu aşamada, sporcuların yazdığı metafor ile gerekçesi arasında uyumsuzluk bulunan çalışma kağıtları değerlendirme dışı bırakılmıştır. Yapılan incelemede, iki olimpiyat sporcusunun yazdıkları metafor ile açıklaması arasında uyumsuzluk olduğu tespit edilmiş ve bu veriler değerlendirme dışına çıkarılmıştır. Kalan veriler tabloya dönüştürülerek bu aşama tamamlanmıştır.

2.Metafor Derleme ve Kategori Geliştirme Aşaması: Bu aşamada, tabloya aktarılan verilerin araştırmacılar tarafından değerlendirilmesi ve metaforların gruplandırılması gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar, bu süreçte aynı zamanda kodlayıcı olarak yer almış ve metaforlar konuları ve kaynaklarına göre kavramsal kategorilere ayrılmıştır. Oluşturulan kategoriler bir araya getirilerek ortak temalar ortaya konulmuştur.

3.Geçerlilik ve Güvenilirlik Sağlama Aşaması: Araştırmanın geçerliliğini temin etmek için, verilerin analiz sürecinin ayrıntılı bir biçimde açıklanmasına özen gösterilmiştir. Güvenilirliği artırmak amacıyla ise, oluşturulan kategori ve temalar, spor fakültesinde görevli farklı bir öğretim üyesine sunularak onun geri bildirimleri alınmıştır. Uzman tarafından verilerin ham biçimi ve kategorilere

ayrılmış halleri değerlendirildikten sonra, ortak bir görüş birliğine varılmış ve sonuçlar görüş ayrılığı sayılarını hesaplayarak araştırmanın güvenilirliğini değerlendirmiştir. Miles ve Huberman'ın (1994) formülü kullanılarak yapılan hesaplama sonucunda, %93 ve üzeri uyum sağlandığı görülmüştür (Saban, 2008).

4.Nicel Veri Analizi ve Yorumlama Aşaması: Bu aşamada, sporcuların ürettiği metaforlar, kategoriler ve açıklamaları tablo şeklinde sunulmuştur. Sporcuların görüşleri ve ifadeleri olduğu gibi aktarılmış ve her bir sporcuya bir kod adı verilmiştir.

Araştırmanın Etiği: Araştırmaya ait etik komisyon onayı 17/09/2024 tarihli, 2024-241 araştırma kodlu karar ile Aksaray Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan alınmıştır.

BULGULAR

Olimpiyatlara katılmaya hak kazanan milli sporcuların Olimpiyatlar ile ilgili algılarını metaforlar yoluyla ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmada, veri analizleri sonucunda 3 farklı tema belirlenmiştir. Bu temalara ve alt kategorilerine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 1. Sporcuların “Olimpiyat” kavramına yönelik yaptıkları metaforların kavramsal temaları

Kodlar	Kavramsal temalar
Uyanmak istemeyeceğin bir rüya, Hayal, Rüya, Ulaşmak istediği hedef, Everest Dağı, Mutlu uyanılan bir rüya, Zirve, Varış istasyonu, Ulaşılabilecek en üst sporcu hayali, Yemek yemek su içmek, Nirvana, Her gün onunla yatıp onunla uyandığım başarı durağı	Hedef koyma
Savaş, Hayat, Survivor, Ulaşılması zor bir maraton, Zorlu rekabet, Her zaman hakkını alamadığın bir platform	Mücadele Unsuru
Büyük bir dayanışma, Evren, Spor dünyasının zirvesi, Eşitlik saygı	Kazanım Unsuru

Tablo 1'deki analizlerde 14 sporcu “Hedef koyma” 7 sporcu “Mücadele unsuru” ve 5 sporcunun “Kazanım unsuru” olma temalarında metaforlar oluşturduğu belirlenmiştir. Bazı temalar altında aynı kodlar olduğu görülmüştür. Bu kodlar farklı anlamlar içerdiğinden dolayı farklı temalarda yer almıştır.

Hedef Unsuru Olarak Olimpiyatlar: Sporcuların performanslarını artırmaları için kendilerine hedefler koymaları, performans geliştirme konusunda önemli bir strateji olarak belirlenmiştir (Horn, 2008). Hedef belirleme, motivasyon literatüründe merkezi bir rol oynamakta ve yaygın bir yapı olarak öne çıkmaktadır (Austin ve Vancouver, 1996). Sporcular için hedef koymanın önemi, yalnızca performansı artırmakla kalmayıp, aynı zamanda motivasyonu ve öz disiplin ile de ilişkilidir. Belirlenen hedefler, sporculara ulaşmalarını sağlayacak net bir yol haritası sunar. Çünkü bir hedefe sahip olmamak, motivasyonel etkilerin geçerliliğini de geçersiz kılmaktadır (Locke vd., 1988). Olimpiyat kavramı ile oluşturulan metaforlarda sporcuların olimpiyat oyunları için motivasyonlarını artırırken, onları daha performans odaklı bir yaklaşıma yönlendirdiğini belirten metafor örnekleri görmektediriz.

“Olimpiyatlar Everest Dağı gibidir/benzer çünkü; Everest dünyanın en yüksek noktasıdır ve en üst noktaya gerçekten azmeden kişiler ulaşabilir. Sporun zirvesi ise olimpiyatlardır ve oraya ulaşmak için çabalayan büyük mücadeleler veren sporcular ulaşabilir.” (Sporcu 15)

“Olimpiyatlar Zirve gibidir/benzer çünkü; ulaşılması zor; ulaşıldığında da ender bir haz duygusu verdiği için.” (Sporcu 18)

Mücadele Unsuru Olarak Olimpiyat: Spor bütünüyle hareket ve mücadele esasına dayanan ve bunun içinde gereken çalışmalar bütünü olarak tanımlayabiliriz. Motivasyon, bireyleri belirli bir talebi karşılamak için belirli bir davranışta bulunmaya teşvik eden bir güçtür. Bu güç, kişiyi faaliyetlerde bulunmaya yönlendiren psikolojik ya da içsel bir enerji olarak tanımlanabilir. Ayrıca, motivasyon, bireysel bir faaliyete neden olan ve bu faaliyeti doğru yönde sürdüren içsel süreç olarak da ifade edilmektedir. Mücadele unsuru da bu sürecin bir parçasıdır, çünkü motivasyon genellikle zorluklar ve engellerle başa çıkma gerekliliğini içerir ve bu, bireylerin hedeflerine ulaşmak için daha fazla çaba göstermelerini sağlar (Laroche vd., 2019). Tüm spor organizasyonlarının en büyüğü olan olimpiyatlara katılma sporcular için büyük bir mücadele ve motivasyon unsuru olarak görülmektedir.

“Olimpiyatlar Savaş gibidir/benzer çünkü; savaşın sonucu kazanan galip olur.” (Sporcu 3)

Kazanım Unsuru Olarak Olimpiyat: Hareket ediyor olmanın ve yüksek nabız antrenmanının kişiye sağladığı fiziksel gelişimin yanı sıra, psikososyal ve kişisel gelişime katkısının da altı çizilmektedir (Malm, Jakobsson, & Isaksson, 2019). Bu tür gelişim, sadece katılımcı birey tarafından değil, aynı zamanda etraflarındaki kişiler, örneğin ebeveynler gibi bu sürece şahitlik eden kişiler tarafından da fark edilmektedir. Olimpiyat seviyesindeki sporcular için sporun getirdiği bilinç kazanımını ve kişisel gelişimi çok iyi gözlemleyebilirler; çünkü sporun sadece fiziksel değil, aynı zamanda zihinsel ve duygusal yönlerden de büyük faydalar sağladığı kanıtlanmıştır. Bu durum, sporun bireylerin yaşam kalitesini artırıcı ve kişisel gelişimi destekleyici etkilerini kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktadır.

“Olimpiyat sporun dünyasının zirvesidir gibidir/benzer çünkü; spor müsabakaları içinde en prestijli olanıdır.” (Sporcu 9)

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu araştırmada, Olimpiyat Oyunlarına katılmaya hak kazanan milli sporcuların olimpiyat kavramına yönelik metaforik algıları incelenmiştir. Olimpiyata katılan sporcuların metaforları incelendiğinde “Hedef, mücadele ve kazanım” kavramsal temaları altında toplandığı belirlenmiştir.

Araştırma sonucunda sporcuların Olimpiyat Oyunlarını bir hedef olarak gördüklerini ortaya koymaktadır. Bu sonuç motivasyon literatüründe sık sık üzerinde durulan hedef belirleme stratejilerinin önemini destekler (Horn, 2008; Austin & Vancouver, 1996). Milli sporcuların Olimpiyat Oyunlarını “Everest Dağı” veya “Zirve” gibi metaforlarla tanımlamaları, Olimpiyat Oyunlarının spor dünyasında ulaşılabilir en üst nokta olarak algılandığını gösterir. Bu sonuç Locke ve arkadaşlarının (1988) hedef belirlemenin motivasyon konusundaki etkilerini konu edinen çalışmaları doğrulamaktadır. Sporcuların hedefe ulaşmak için yaşadıkları zorluklar ve sergiledikleri çaba, motivasyonel sürecin ne kadar önem arz ettiğini göstermektedir.

Dünya Sağlık Örgütü (2023), ruh sağlığını bireylerin potansiyellerini fark edip anlamlandırabildiği, yaşamda karşılaştıkları stresli durumlarla başa çıkabildiği, verimli bir şekilde çalıştığı ve genel olarak kendini iyi hissetme durumu olarak tanımlamaktadır. Bireylerin, amaç ve hedeflerine ulaşabilmesi için duygusal tepkilerini fark ederek, izleyerek ve kontrol ederek değerlendirme yapabilmeleri sağlanabilir. Ayrıca, bu süreçte durumu değiştirme yeteneği de önemli bir rol oynamaktadır (Thompson, 1994). İçsel motivasyon ise, öğrenme için gerekli olan gereksinimlerin ve başarı duygusunun doğal ortamlarda geliştiği bir motivasyon türüdür (Ryan ve Deci, 2000). Bu motivasyon biçimi, davranış kazanımını, hoşlanma ve haz duyma gibi eğilimleri temel alarak, herhangi bir dışsal baskı olmadan kendiliğinden ortaya çıkar (Middleton ve Spanias, 1999). Sporcuların Olimpiyat Oyunlarını savaş ya da benzeri mücadele öğeleriyle tanımlamaları, sporun doğasında bulunan mücadele ve rekabeti içerdiğini göstermektedir. Mücadele ruhu sporun özünde yatan ve sporunun performansını artıran bir unsurdur. Bu ruh zorluklarla karşılaştığında pes etmeme, azimle mücadele etme ve hedefe ulaşma kararlılığını ifade eder. Aynı zamanda mücadele ruhu sporcuların kendilerini aşmaları için motivasyon kaynağıdır. Bu bulgu, Laroche ve arkadaşlarının (2019) motivasyonun engellerin ve zorlukların üstesinden gelme gerekliliğini içerdiğine dair araştırmaları destekler. Sporcuların Olimpiyat Oyunları için gösterdiği fedakârlık ve çaba, onların motivasyon ve direnç düzeylerini de ortaya çıkarmaktadır. Mücadele ögesi, sporcuların fiziksel dayanıklılığının yanında psikolojik dayanıklılığını da geliştirdiğini gösterir.

Oluşturulan metaforlar, spora katılan bireylerin, sporun sunduğu pek çok faydanın yanı sıra yaşamın her aşamasında karşılaşılan çeşitli sorunlarla başa çıkma yeteneği kazandıklarını göstermektedir. Shields ve Bredemeier (1995), sporun zafer kazanma ve yenilgi ile yüzleşme süreçlerinin, oyuncuların zorlukların üstesinden gelme, özdenetim geliştirme, azim ve sebat etme becerilerini öğrenmelerine katkı sağladığını belirtmektedir. Ayrıca, spor içinde başkalarıyla iş birliği yapma becerileri edinmenin de önemli olduğunu vurgulamaktadırlar. Bu deneyimler, spora katılımın bireylerin karakter gelişimine katkıda bulunabileceği fikrini desteklemekte; adalet, özdenetim ve cesaret gibi değerlerin güçlenmesine yol açabileceğini ortaya koymaktadır. Olimpiyat Oyunlarının sporcular için bir kazanım ögesi olarak görülmesi, sporun kişilerin zihinsel, duygusal ve fiziksel gelişimine olan katkısını ortaya çıkarmaktadır (Malm, Jakobsson & Isaksson, 2019). Sporcuların Olimpiyat Oyunlarını spor dünyasının zirvesi olarak adlandırmaları, bu organizasyonun başarı ve prestij simgesi olduğunu yansıtmaktadır. Bu bulgu, sporun kişilerde kişisel gelişimi destekleyici ve yaşam kalitesini artırıcı etkilerini konu edinen literatürle uyum içerisinde.

Sonuç ve Öneriler: Bu araştırma, Olimpiyat Oyunlarına katılmaya hak kazanan milli sporcuların Olimpiyat kavramına yönelik metaforik algılarını inceleyerek literatüre önemli katkılar sağlamıştır. Sporcuların Olimpiyatları hedef, mücadele ve kazanım unsurları olarak algılamaları, onların motivasyonel süreçlerini ve sporun bireysel gelişim üzerindeki etkilerini anlamamıza yardımcı olduğu düşünülmektedir. Bundan sonraki araştırmalarda, farklı ülkelerden sporcuların Olimpiyat algılarının karşılaştırılması ve bu algıların performansları üzerindeki etkilerinin incelenmesi önerilmektedir. Ayrıca, sporcuların Olimpiyatlara hazırlık süreçlerinde yaşadıkları zorluklar ve bu zorluklarla başa çıkma stratejileri üzerine daha detaylı çalışmalar yapılması faydalı olacaktır.

Finansal Destek: Bu çalışmanın hazırlanması ve yazımı sırasında kurum ve/veya kuruluşlardan herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Bu makalenin yayımlanmasıyla ilgili olarak yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Asaman E. (2013). *Özel Eğitim Kurumlarındaki Öğretmen ve Öğrencilerin Birbirlerine Yönelik Metaforik Algıları*. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Entitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi (s.s.460) Mersin.
- Austin, J. T., & Vancouver, J. B. (1996). Goal constructs in psychology: Process and content. *Psychological Bulletin*, 120, 338–375.
- Aydın, F. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Çevre Kavramına ilişkin metaforik algıları. *Eastern Geographical Review*, 16(26): 25-44
- Ayyıldız, T. (2016). Üniversite öğrencilerinin dans kavramına yönelik metaforik algılarının analizi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 13-25
- Cüceloğlu, D. (2008). *İnsan ve davranışı*. Remzi Kitabevi.
- Karakaya E. D., & Salici O. (2016). Isparta’da öğrenim gören 11-13 yaş gurubu öğrencilerin popüler spor branşları hakkındaki metaforik algılarının belirlenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(3), 855-869.

- Horn, T. S. (2008). *Coaching Effectiveness in the Sport Domain in: Horn T.S. ed. Advances in Sport Psychology* (3rd edn.). Human Kinetics, Champaign, IL, 239-267
- Hürmeriç Altunsöz, I., & Koçak, S. (2017). Olimpiyat Oyunları'nda Sporcu Devşirilmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 28(3), 115–127. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sporvebilim/issue/83906/1445594>
- Koç, M., Murathan, F., Yetiş, Ü., & Murathan, T. (2015). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin spor kavramına ilişkin algıları. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(9), 294–303.
- Laroche, J. A., Girard, S., & Lemoyne, J. (2019). Tracing adolescent girls' motivation longitudinally: From FitClub participation to lei- sure-time physical activity. *Perceptual and Motor Skills*, 126(5), 986-1005.
- Locke, E. A., Latham, G. P., & Erez, M. (1988). The determinants of goal acceptance and commitment. *Academy of Management Review*, 13, 23–39
- Makaracı, M., Acar, G. C., & Bayrakdar, A. (2024). Olympism through the Eyes of Coaches: Metaphorical Texture and Colors of Sport. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 389-402. <https://doi.org/10.25307/jssr.1543444>
- Malm, C., Jakobsson, J., & Isaksson, A. (2019). Physical activity and sports-real health benefits: A review with insight into the public health of sweden. *Sports*, 7(5), 127. <https://doi.org/10.3390/sports7050127>
- Mandell, R. D. (1976). *The first modern Olympics*. Blacktoad Publishing.
- Marshall, J. (2010). Five ways to Integrate: Using strategies from contemporary art. *Art Education*, 63(3), 13-19.
- Martinez, M. A., Sauleda, N., & Huber, G. L. (2001). Metaphors as blueprints of thinking about teaching and learning. *Teaching and Teacher Education*, 17(8), 965-977.
- Middleton, J. A., & Spanias, P. A. (1999). Motivation for achievement in mathematics: Findings, generalizations, and criticisms of the research. *Journal for research in Mathematics Education*, 30(1), 65-88.
- Önal, A., Taş, Z., Filiz, B., & Hergüner, G. (2023). Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı kapsamındaki değerlerin uygulanma- sına yönelik öğretmen görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 48(213), 205-223. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2023.11785>
- Pekel, A. Ö., Soy, E., Kırkoğlu, N., & Pekel, H. (2023). The story of the bow and arrow: through the eyes of children. *Education Quarterly Reviews*, 6(1), 555-562. <https://doi.org/10.31014/aior.1993.06.01.728>
- Pekel, A. Ö., Kırkoğlu, N., & İğdır, E. (2023). Volleyball: Behind the professionalism. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 8(22), 1612-1624. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoecc.699>
- Pekel, A. Ö., Yazıcıoğlu, H. & İlhan, E. L. (2019). Üstün yetenekli öğrencilerin spor kavramına ilişkin algılarının çizme yazma tekniği ile incelenmesi. *The Journal of Gifted Education and Creativity*, 6(3), 219–231. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jgedc/issue/50605/634325>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). The darker and brighter sides of human existence: Basic psychological needs as a unifying concept. *Psychological Inquiry*, 11(4), 319-338.
- Saban, A. (2008). İlköğretim I. kademe öğretmen ve öğrencilerinin bilgi kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *İlköğretim Online*, 7(2), 421-455.
- Shields, D. L. & Bredemeier, B. J. (1995). *Character development and physical activity*. Champaign: Human Kinetics.
- Sözen, H. & Korur, E. N. (2019). “A physical education teacher is like...”: Examining turkish students' perceptions of physical education teachers through metaphor analysis. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 12(2), 183-188.
- Strenski, E. (1989). Disciplines and communities, armies and monasteries and the teaching of composition. *Rhetoric Review*, 8(1), 137-146.
- Şirin, E. F., Bektaş, F., Karaman, G. & Aytan, G. K. (2012). Rafting participants' metaphoric perceptions concerning the concept of rafting. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 207-215.
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 59(2/3), 25-52.
- TMOK (Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi). (1988). *Olimpik Hareket*. İstanbul: Hürriyet Gazetesi Matbaası.
- Tok, E. (2018). Okul öncesi öğretmen adaylarının oyuna ilişkin algıları: Metafor analizi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(2), 599- 611.
- Yanar, Ş., Kırandı, Ö., & Can, Y. (2017). Tenis ve Badminton Sporcularının Sporcu Kimlik Algısı ve Başarı Motivasyon Düzeyleri Arasındaki Farklılıkların İncelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 1(1), 51-58.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Except where otherwise noted, this paper is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).